

Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli
Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych
w Bydgoszczy

INFORMATOR

VI OLIMPIADY WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI HANDLOWO-MENEDŻERSKICH

rok szkolny 2020/2021

Opracowanie:

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich

Konin 2021

KOMITET GŁÓWNY
Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich

List
do dyrektorów
zawodowych szkół średnich

Szanowni Państwo,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich serdecznie zaprasza do wzięcia udziału w **VI Olimpiadzie Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich**.

Organizatorem Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich jest Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych w Bydgoszczy.

Do udziału w Olimpiadzie zapraszamy uczniów średnich szkół zawodowych, kształcących się szczególnie w zawodach: technik ekonomista, technik handlowiec, technik księgarstwa, technik administracji, technik rachunkowości, technik organizacji reklamy/technik reklamy.

Tak jak poprzednio, laureaci i finaliści Olimpiady w wymienionych zawodach są zwolnieni z części pisemnej egzaminu zawodowego/ potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Program Olimpiady, obejmuje wiedzę i umiejętności w zakresie problematyki ogólnej i tematu wiodącego w dziedzinie nauk ekonomicznych.. Temat wiodący VI Olimpiady WiUH-M brzmi: „***Kryzys jako zjawisko ekonomiczne w teorii i praktyce gospodarowania***”.

Biorąc pod uwagę aktualne i przewidywane uwarunkowania, spowodowane sytuacją pandemiczną, niektóre założenia organizacyjne VI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich ulegają w tym roku szkolnym zmianom.

Przewidujemy przeprowadzenie – jak zwykle, zgodnie z Regulaminem – trzech etapów Olimpiady. Planujemy je zorganizować zgodnie z poniżej podanym Terminarzem. Zawody szkolne odbędą się w regulaminowej formule. Zawody okręgowe też planujemy zorganizować na dotychczasowych zasadach, lecz – w zależności od rozwoju sytuacji - możliwa będzie zmiana liczby okręgów czy sposobu rozwiązywania zadań.

W odniesieniu do zawodów centralnych przewidujemy znaczące zmiany, wobec czego w tegorocznej edycji zostają zmienione niektóre postanowienia rozdziału VII Regulaminu. Oznacza to, że zawody centralne mogą być zorganizowane nie tylko w jednej szkole, ale równocześnie np. w trzech placówkach. Zawody będą jednostopniowe i odbędą się w jednym dniu w formie testowej i sprawdzianu praktycznego (nie będzie więc części drugiej – finału ustnego zawodów centralnych). Rozwiązania zadań zostaną przesłane do Komitetu Głównego, który na podstawie ich oceny i ustalonej listy wyłoni 10-12 najlepszych uczestników, którym przyznaje się tytuł „Laureata Olimpiady”.

W tych obecnie trudnych czasach Komitet Główny zwraca się do dyrektorów szkół i nauczycieli z prośbą o podjęcie szczególnego wyzwania organizacji zawodów szkolnych, okręgowych i centralnych oraz przygotowania młodzieży do Olimpiady. Zwłaszcza w tym roku realizacja tego przedsięwzięcia jest trudna i byłaby niemożliwa bez ogromnego organizacyjnego i merytorycznego wysiłku i zaangażowania dyrektorów i nauczycieli.

Więcej informacji o VI Olimpiadzie Wiedzy i Umiejętności Handlowo – Menedżerskich (szczegółowy Terminarz, Regulamin oraz Program Olimpiady) znajduje się w dalszej części Informatora.

VI Olimpiada będzie sfinansowana ze środków Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych oraz wpłat szkół. W tym roku obowiązuje wpłata symboliczna (za jednego uczestnika zawodów okręgowych wynosi 10 zł - termin płatności **do 28 lutego 2021 r.**). Jednocześnie ustalono również symboliczną opłatę za jednego zawodnika, zakwalifikowanego do zawodów finałowych w wysokości 20 zł - termin płatności **do 10 kwietnia 2021 r.**).

Wpłaty powinny być dokonane na konto Stowarzyszenia DiNTiASZ (Bank Spółdzielczy w Jastrowiu o/Szczecinek **55 8935 0009 1300 4888 2000 0010**). Na dowodzie wpłaty należy obowiązkowo wpisać nazwę szkoły i miejscowość.

Informacje dotyczące Olimpiady zamieszczane będą na bieżąco na stronie internetowej Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego w Koninie - **www.zscku.konin.pl** oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych – **www.tworzeiaktywne.pl**.

Prezes Stowarzyszenia
Dyrektorów i Nauczycieli
Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych

mgr Robert Jasek

Przewodniczący
Komitetu Głównego
Olimpiady WiUHM

dr Marek Jagielski

TERMINARZ VI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich

Planowane terminy poszczególnych etapów VI Olimpiady WiUHM:

1. Zgłoszenie udziału szkoły w Olimpiadzie WiUHM (*druk - załącznik nr 1*) - do **30 stycznia 2021 r.**
2. Eliminacje szkolne - do **16 lutego 2021 r.**
3. Zgłoszenia uczestników do zawodów okręgowych (*druk – zał. nr 2A*) - do **22 lutego 2021 r.**
4. Dokonanie wpłaty na konto Stowarzyszenia DiNTiASZ - do **28 lutego 2021 r.**
5. Zawody okręgowe - **11 marca 2021 r.**
6. Ogłoszenie wyników zawodów okręgowych – **do 30 marca 2021 r.**
7. Potwierdzenie udziału w finale oraz dokonanie wpłaty na konto Stowarzyszenia DiNTiASZ – **do 10 kwietnia 2019 r.**
8. Zawody centralne - **23 kwietnia 2021 r.**

O miejscu zawodów centralnych uczestnicy zostaną poinformowani najpóźniej w dniu przeprowadzania eliminacji okręgowych.

Wykaz proponowanych okręgów jest zamieszczony w załączniku do Informatora Olimpiady.

Zgłoszenia udziału szkół (*druk - zał. nr 1*) należy przesyłać **poczta elektroniczną** na adres:
e-mail: sekretariat@zsku.konin.pl lub fax: **63 242 89 43**

Oryginał zgłoszenia podpisany przez dyrektora szkoły pozostaje w dokumentacji szkolnej.

Zgłoszenia uczestników do zawodów okręgowych (*druk - zał. nr 2A*), oświadczenia o przetwarzaniu danych osobowych uczestników i opiekunów (*druki – zał. 2B i 2C*) oraz wzór testu szkolnego należy przesyłać **poczta tradycyjną** na adres:

**Komitet Główny Olimpiady Wiedzy i Umiejętności
Handlowo-Menedżerskich
62 – 500 Konin, ul. Wodna 1
z dopiskiem „Olimpiada WiUHM”**

**KOMITET GŁÓWNY OLIMPIADY
WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI HANDLOWO-MENEDŻERSKICH**

dr Marek Jagielski – przewodniczący
mgr Robert Jasek – wiceprzewodniczący
mgr inż. Jan Wawrzyniak - wiceprzewodniczący
mgr Wioletta Brzychcy
mgr Anna Chmura
mgr Janusz Gniewkowski
mgr Bronisława Kostrzewa
dr Grażyna Leśniewska
dr Miłosz Olejniczak
mgr Maria Schulz
mgr Iwona Sochacka

W ramach Komitetu Głównego funkcjonuje KOMISJA ORGANIZACYJNA, która przygotowuje i przeprowadza zawody centralne. W skład tej Komisji wchodzi członkowie Komitetu Głównego oraz wyznaczeni nauczyciele szkoły, organizującej zawody centralne. W pracach tej Komisji mogą brać również udział przedstawiciele samorządu terytorialnego, zakładów pracy i innych jednostek, współpracujących ze szkołą, organizującą zawody centralne.

Siedziba Komitetu Głównego Olimpiady WiUHM

62-500 Konin, ul. Wodna 1

- kontakt telefoniczny: 63 242 89 43 lub 601 76 81 03

- e-mail: sekretariat@zscku.konin.pl lub jan.wawrzyniak@zscku.konin.pl

REGULAMIN

Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo – Menedżerskich

I. Postanowienia ogólne.

1. Olimpiada jest organizowana w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad. (Dz. U. nr 13, poz. 125 ze zmianami w: 2009 r. nr 126, poz. 1041, 2014 r. poz. 1290, 2017 r. poz. 1580).
2. Podstawowe obowiązki organizatorów i uczestników Olimpiady wynikają z niniejszego Regulaminu i Programu Olimpiady. Program Olimpiady określony jest w odrębnym dokumencie dla każdej edycji Olimpiady - „Informatorze Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo - Menedżerskich”.

II. Cele i zasięg Olimpiady

1. Cele Olimpiady:
 - rozwijanie wśród uczniów motywacji do doskonalenia umiejętności handlowych i menedżerskich
 - zwiększanie skuteczności dostosowywania programów nauczania do współczesnych wymagań obowiązujących przy organizacji firm handlowych i usługowych
 - podnoszenie wiedzy zawodowej uczniów kształcących się w zawodach: technik ekonomista, technik handlowiec, technik rachunkowości, technik administracji, technik księgarstwa, technik organizacji reklamy.
 - promowanie uczniów posiadających ponadprzeciętną wiedzę i zdolności menedżerskie
 - kształcenie postaw i myślenia przedsiębiorczego oraz zachęcanie do zachowań przedsiębiorczych w praktyce.
2. Olimpiada ma zasięg ogólnokrajowy i odbywa się w trzech etapach:
 - etap I - eliminacje szkolne
 - etap II - zawody okręgowe
 - etap III - zawody centralne.

III. Organizacja Olimpiady.

1. Olimpiadę Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich organizuje Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych w Bydgoszczy.
2. Organizację zawodów centralnych powierza się szkole proponowanej przez organizatora Olimpiady i zaakceptowanej przez Komitet Główny.

3. Patronat organizacyjny nad Olimpiadą w danym roku sprawuje przedstawiciel samorządu terytorialnego, na terenie którego odbywają się zawody finałowe.
4. Organizator Olimpiady powołuje:
 - Komitet Główny
 - Komisję Organizacyjną
5. Przeprowadzenie Olimpiady powierza się:
 - a) Komitetowi Głównemu
 - b) Komisji Organizacyjnej
 - c) Komisjom Okręgowym
 - d) Komisjom Szkolnym
 - e) Jury Olimpiady
6. Komitet Główny
 - 6.1. Skład osobowy Komitetu Głównego
 - a) przewodniczący - nauczyciel akademicki, powołany przez Organizatora Olimpiady
 - b) dwóch wiceprzewodniczących – nauczyciele szkół ponadpodstawowych, powołani przez przewodniczącego i zaakceptowani przez Organizatora
 - c) członkowie - powołani przez Organizatora nauczyciele akademicy i nauczyciele szkół ponadpodstawowych oraz specjaliści z zakresu nauk objętych programem Olimpiady
 - d) Prezydium Komitetu Głównego tworzą przewodniczący i jego zastępcy
 - 6.2. Kadencja Komitetu Głównego trwa 5 lat. Organizator może przedłużyć kadencję lub powołać nowy skład.
 - 6.3. Komitet Główny ma następujące zadania:
 - a) ustala Program Olimpiady i jego temat wiodący
 - b) odpowiada za jego organizację
 - c) powołuje Jury do oceny prac uczestników i ustalenia wyników II i III etapu
 - d) gromadzi dokumentację dotyczącą olimpiady, a w szczególności:
 - dokumentację w sprawie powołania Olimpiady
 - prace pisemne uczestników (z zawodów drugiego stopnia i z zawodów trzeciego stopnia) z ostatnich 2 lat,
 - informatory Olimpiady i tematy wiodące zawodów,
 - listy laureatów i nauczycieli, którzy przygotowali laureata do Olimpiady
 - e) opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia organizatorowi program Olimpiady oraz Regulamin Olimpiady

- f) opracowuje i rozprowadza informator Olimpiady, zawierający szczegółowe informacje o bieżącej edycji Olimpiady, w tym Program Olimpiady, zawierający informacje o temacie wiodącym i problematyce ogólnej Olimpiady, w tym wykaz literatury na poszczególnych stopniach zawodów
- g) powołuje Komisję Organizacyjną Olimpiady
- h) ustala terminarz Olimpiady, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. (z późn. zm.) w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad
- i) organizuje zawody centralne
- j) opracowuje zadania do II i III etapu Olimpiady, zgodnie z zasadami ujętymi w punkcie III.11 Regulaminu, oraz dostarcza je organizatorom zawodów okręgowych i centralnych
- k) wydaje laureatom i finalistom zaświadczenia według wzoru określonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania
- l) powołuje przewodniczących Komisji Okręgowych oraz członków, w tym co najmniej dwóch przedstawicieli szkół, biorących udział w eliminacjach okręgowych
- m) przyjmuje zgłoszenia szkół do udziału w Olimpiadzie
- n) ustala okręgi i organizatorów (miejsca przeprowadzenia) zawodów okręgowych
- o) nadzoruje od strony merytorycznej i organizacyjnej przebieg zawodów okręgowych
- p) określa i realizuje tryb odwoławczy dla uczestników Olimpiady, rozstrzygając odwołania się od oceny prac uczestników zawodów okręgowych i centralnych.

7. Komisje okręgowe:

- 7.1. są powoływane przez Komitet Główny w składzie: Przewodniczący i co najmniej dwóch członków – przedstawicieli szkół uczestniczących w eliminacjach okręgowych
- 7.2. mają następujące zadania:
 - a) zorganizowanie przebiegu zawodów okręgowych
 - b) współpraca z Komitetem Głównym
 - c) sporządzenie protokołu z przebiegu zawodów okręgowych (*druk - zał. nr 3*).

8. Komisje szkolne:

- 8.1. są powoływane przez dyrektorów szkół, uczestniczących w Olimpiadzie w składzie:
 - przewodniczący - przedstawiciel dyrekcji lub osoba upoważniona przez dyrektora
 - członkowie:
 - 1 – 3 nauczycieli przedmiotów zawodowych
 - przedstawiciel samorządu uczniowskiego
- 8.2. mają następujące zadania:

- rozpropagowanie Olimpiady na terenie szkoły
- zorganizowanie pomocy w przygotowaniu uczniów do zawodów
- zgłoszenie szkoły do udziału w Olimpiadzie do Komitetu Głównego – *druk - zał. nr 1*
- przygotowanie pomieszczeń do przeprowadzenia zawodów
- zabezpieczenie warunków do samodzielnej pracy i nadzoru nad prawidłowym przebiegiem eliminacji
- opracowanie pytań na zawody szkolne w oparciu o obowiązujący Program Olimpiady
- przeprowadzenie zawodów szkolnych i ocena prac
- sporządzenie protokołu z przebiegu zawodów (*druk - zał. nr 2A*) i przesłanie go do Komitetu Głównego.

9. Zadania Jury obejmują:

- dokonanie oceny prac uczestników zawodów okręgowych i centralnych
- ustalenie i ogłoszenie wyników II etapu Olimpiady na podstawie oceny prac uczestników zawodów okręgowych
- ogłoszenie listy zakwalifikowanych do zawodów centralnych
- ustalenie wyników zawodów centralnych na podstawie oceny prac uczestników zawodów centralnych oraz ogłoszenie informacji w tym zakresie

10. Zakres wiedzy i umiejętności

10.1. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych stopniach zawodów oraz wykaz literatury obowiązującej uczestników na poszczególnych stopniach zawodów określany jest dla każdej edycji w „Informatorze Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo - Menedżerskich”.

10.2. W szczególności wymagany zakres i poziom wiedzy oraz umiejętności dla wszystkich uczestników zawodów wskazany jest w „Informatorze Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo - Menedżerskich”, a ponadto:

- a) w zawodach pierwszego stopnia (szkolnych) – wystarczający do uzyskania oceny bardzo dobrej na zakończenie nauki przedmiotów zawodowych w wymienionych zawodach
- b) w zawodach drugiego stopnia (okręgowych) - niezbędny do uzyskania oceny celującej na zakończenie nauki przedmiotów zawodowych w wymienionych zawodach
- c) w zawodach trzeciego stopnia (centralnych) – wykraczający ponad podstawę programową przedmiotów zawodowych w wymienionych zawodach

11. Informacja o zasadach oceny prac umieszczana jest w każdym zestawie pytań (zadań) na każdym etapie zawodów.

IV. Uczestnicy Olimpiady

1. W Olimpiadzie mogą brać udział wszyscy uczniowie średnich szkół zawodowych dla młodzieży, zwłaszcza kształcących w zawodach: technik ekonomista, technik handlowiec, technik rachunkowości, technik administracji, technik księgarstwa, technik organizacji reklamy, przy uwzględnieniu potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych.
2. W eliminacjach szkolnych uczestniczą uczniowie, którzy zadeklarują wolę udziału w Olimpiadzie.
3. W zawodach okręgowych biorą udział uczestnicy, zakwalifikowani przez Komisję Szkolną na podstawie uzyskanych wyników.
4. Do zawodów centralnych Komitet Główny kwalifikuje 60 osób na podstawie wyników uzyskanych w zawodach okręgowych.
5. W zawodach centralnych rezerwowane są dwa miejsca dla uczniów szkoły – organizatora zawodów centralnych, jeśli nikt z tej szkoły nie uzyska kwalifikacji z zawodów okręgowych. Warunkiem jest osiągnięcie przez uczniów co najmniej 50 % możliwych do uzyskania punktów w zawodach okręgowych. Jeśli ze szkoły organizatora tylko jedna osoba zakwalifikuje się do zawodów centralnych w trybie ustępu 4, to druga osoba z tej samej placówki, zdobywając co najmniej 50% punktów, będzie również zakwalifikowana do zawodów centralnych.
6. Jeżeli w trybie pkt 4 nie można wybrać pełnej grupy 60 uczniów, to Komitet Główny może dodatkowo zakwalifikować do finału najlepszego ucznia ze szkoły, która jest organizatorem zawodów okręgowych, przy spełnieniu poniższych warunków:
 - a) z tej szkoły nie zakwalifikował się żaden uczeń w trybie pkt. 4
 - b) w danych zawodach okręgowych uczestniczyli uczniowie z co najmniej 3 szkół
 - c) kwalifikowany uczeń osiągnął co najmniej 50 % punktów, możliwych do uzyskania w zawodach okręgowych.
7. Komitet Główny może zakwalifikować do zawodów centralnych w trybie pkt. 4, pkt. 5 i pkt. 6 łącznie nie więcej niż 65 uczniów.
8. Zgłoszenie uczniów do zawodów jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie i wykorzystywanie danych osobowych uczestnika przez komitety organizacyjne dla celów postępowania kwalifikacyjnego i dokumentowania przebiegu Olimpiady, a także na publikowanie jego wyników z zawodów poszczególnych stopni.
9. Uczestnicy Olimpiady i ich opiekunowie składają stosowne oświadczenia w sprawie wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych i udostępnienia wizerunku, które przesyła się do Komitetu Głównego wraz ze zgłoszeniem do zawodów okręgowych (*druki – zał. 2B i zał. 2C*).

V. Organizacja eliminacji szkolnych.

1. Eliminacje szkolne odbywają się w zgłoszonych do Olimpiady szkołach, w terminie ustalonym przez Komisję Szkolną, nie później jednak niż do dnia wyznaczonego przez Komitet Główny.
2. Jeżeli w szkole, do której uczeń uczęszcza nie organizuje się zawodów I stopnia Olimpiady, uczeń może do nich przystąpić w szkole wskazanej przez dyrektora szkoły, po konsultacji z Komitetem Głównym Olimpiady.
3. Zawody przeprowadza Komisja Szkolna w ramach zadań wymienionych w punkcie III. 8
4. Zadania na eliminacje szkolne mają charakter testu pisemnego i sprawdzianu umiejętności. Treść zadań ustalają Komisje Szkolne, biorąc pod uwagę temat wiodący i problematykę Olimpiady, zamieszczoną w Programie Olimpiady.
5. Komisja Szkolna zgłasza do udziału w zawodach okręgowych uczestników na podstawie wyników eliminacji szkolnych.
6. Z przebiegu zawodów sporządza się protokół i przesyła do Komitetu Głównego (*druk-zał. 2A*)

VI. Organizacja zawodów okręgowych.

1. Zawody odbywają się jednocześnie we wszystkich wyznaczonych okręgach w terminie ustalonym przez Komitet Główny. W każdym z okręgów zawody organizuje ustalony przez Komitet Główny organizator, którym zostaje jedna ze szkół uczestniczących w Olimpiadzie, znajdująca się na terenie danego okręgu.
2. W zawodach okręgowych uczestniczą uczniowie zgłoszeni przez Komisje Szkolne.
3. Zawody przeprowadza Komisja Okręgowa w ramach zadań wymienionych w punkcie III.7 Regulaminu.
4. W zawodach okręgowych może uczestniczyć jako obserwator przedstawiciel Komitetu Głównego.
5. Zadania na zawody okręgowe dostarcza Komisji Okręgowej Komitet Główny.
6. Zawody mają formę testu pisemnego (otwartego i/lub zamkniętego), sprawdzającego wiadomości w zakresie tematu wiodącego i problematyki Olimpiady, zamieszczonych w Programie Olimpiady.
7. Prace uczestników zawodów okręgowych są kodowane wg zasad ustalonych przez Komitet Główny.
8. Z przebiegu zawodów okręgowych sporządza się protokół i przesyła do Komitetu Głównego.
9. Uczestnikom zawodów okręgowych przysługuje prawo odwołania się od oceny prac do Komitetu Głównego.

VII. Organizacja zawodów centralnych.

1. Zawody centralne organizuje Komitet Główny i Komisja Organizacyjna w wyznaczonej szkole.
2. W zawodach centralnych uczestniczy 60 – 62 zawodników (w szczególnym przypadku do 65), wyłonionych przez Komitet Główny na podstawie oceny zadań z zawodów okręgowych lub zakwalifikowanych na innych zasadach, wymienionych w punkcie IV.
3. W roku szkolnym 2020/2021 zawody centralne są jednostopniowe i obejmują:
 - część pisemną (test otwarty, zamknięty) w języku polskim i obcym (angielskim lub niemieckim) oraz
 - sprawdzian praktyczny z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego
4. Zadania na zawody centralne przygotowuje Komitet Główny w zakresie tematu wiodącego i problematyki Olimpiady, zamieszczonych w Programie Olimpiady
5. Prace uczestników ocenia Jury – powołane przez Komitet Główny - i ogłasza wyniki po zakończeniu zawodów w terminie dwóch tygodni.
6. Uczestnicy zawodów centralnych uzyskują tytuł "**Finalisty Olimpiady**".
7. Finaliści (10, 11 lub 12 najlepszych), którzy w zawodach centralnych uzyskają najwyższą liczbę punktów, otrzymają tytuł "**Laureata Olimpiady**".
8. Z przebiegu zawodów centralnych sporządza się protokół.
9. Uczestnikom zawodów centralnych przysługuje prawo odwołania się od oceny prac do Komitetu Głównego.
10. W sytuacji utrzymania się trudnej sytuacji epidemiologicznej zawody centralne mogą być przeprowadzone jednocześnie w kilku wyznaczonych szkołach na terenie kraju lub mogą być odwołane.
11. W przypadku odwołania zawodów centralnych finalistami Olimpiady zostają uczestnicy zawodów okręgowych, którzy uzyskają najwyższą liczbę punktów, a liczba finalistów określona jest w pkt. 2.

VIII. Zasady finansowania.

1. Organizator Olimpiady zapewnia wyżywienie i nocleg uczestnikom oraz ich opiekunom podczas zawodów centralnych.
2. Źródła finansowania Olimpiady WiUH-M są następujące:
 - a) środki własne Organizatora,
 - b) możliwe dotacje ministerstwa właściwego do spraw oświaty i wychowania
 - c) pozyskane fundusze od sponsorów i partnerów
 - d) wpłaty i darowizny osób fizycznych i instytucji.

IX. Terminarz Olimpiady

Szczegółowe kalendarium na dany rok szkolny każdorazowo ustala Komitet Główny, podając je w „Informatorze Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo - Menedżerskich” oraz w liście do Dyrektorów zawodowych szkół średnich, zapraszającym do udziału w Olimpiadzie.

X. Nagrody i uprawnienia zwycięzców Olimpiady i nauczycieli.

1. Uczestnik, który osiągnął w zawodach okręgowych co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów, otrzymuje list - wyróżnienie.
2. Uczestnik zawodów centralnych otrzymuje tytuł "**Finalisty Olimpiady**". Komitet Główny Olimpiady wydaje finaliście zaświadczenie, według wzoru określonego w załączniku do Rozporządzenia. Uprawnienia przysługujące finalistom w zawodzie technik administracji, technik rachunkowości, technik handlowiec, technik księgarstwa, technik ekonomista i technik reklamy/organizacji reklamy określa minister właściwy do spraw oświaty i wychowania
3. Wszyscy finaliści Olimpiady otrzymują zaświadczenie i są zwolnieni z *części pisemnej egzaminów zawodowych/potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie*.
4. Finaliści (10, 11 lub 12 najlepszych), którzy w zawodach centralnych uzyskają najwyższą liczbę punktów, otrzymają tytuł "**Laureata Olimpiady**".
5. Zwycięzcy Olimpiady - zdobywcy I, II i III miejsca zawodów centralnych - otrzymają jednorazowe stypendium naukowe.
6. Wszyscy Laureaci Olimpiady otrzymają dyplomy i nagrody rzeczowe.
7. Nagrody dla zwycięzców eliminacji szkolnych, zawodów okręgowych mogą być przyznawane przez Komisje Szkolne i Komisje Okręgowe w ramach środków zgromadzonych we własnym zakresie.
8. Jury ustala również wyniki i przyznaje nagrody w klasyfikacji zespołowej. W tej klasyfikacji bierze się pod uwagę liczbę punktów trzech najlepszych uczniów danej szkoły, uzyskanych przez nich w zawodach centralnych i okręgowych.
9. Nauczyciele - opiekunowie naukowców zdobywców I, II i III miejsca w zawodach centralnych Olimpiady otrzymają dyplomy – wyróżnienia i mogą otrzymać nagrody rzeczowe.
10. Dla zwycięzców w klasyfikacji indywidualnej i zespołowej organizatorzy mogą ufundować puchary lub medale pamiątkowe.

PROGRAM

VI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich

Wstęp

Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich jest przewidziana dla uczniów średnich szkół zawodowych, kształcących się szczególnie w takich zawodach, jak technik ekonomista, technik handlowiec, technik księgarstwa, technik administracji, technik rachunkowości, technik organizacji reklamy/technik reklamy.

Program Olimpiady obejmuje wiedzę i umiejętności, mieszczące się w następujących dyscyplinach: ekonomia, nauki o zarządzaniu i finanse.

Zagadnienia ujęte w programie nawiązują do podstaw programowych przedmiotów (wiedzy zawodowej), realizowanych w szkołach średnich, kształcących w wyżej wymienionych zawodach.

W ramach treści programowych wyróżnia się wiedzę i umiejętności w zakresie tematu wiodącego i problematyki ogólnej.

Temat wiodący jest ustalany indywidualnie dla każdej edycji Olimpiady. Zagadnienia objęte tematem wiodącym wykraczają w pewnej mierze poza materiał nauczania w szkołach średnich, wobec czego do ich opracowania potrzebne są również inne – niż podręczniki szkolne – źródła wiedzy (na przykład podręczniki akademickie, książki naukowe, wydawnictwa statystyczne, czasopisma ekonomiczne, źródła internetowe, akty prawne, informacje o bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju i na świecie).

Natomiast problematyka ogólna jest stałym elementem Programu, obowiązującym we wszystkich Olimpiadach. Jest ona w zasadzie zgodna z obowiązującymi podstawami programowymi nauczania przedmiotów zawodowych w technikach o profilu ekonomicznym i podstawowych kanonach kultury ekonomicznej społeczeństwa.

Część pierwsza

Tematem wiodącym VI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menedżerskich jest:

***„Kryzys jako zjawisko ekonomiczne
w teorii i praktyce gospodarowania”***

Główne zagadnienia dotyczące tematu wiodącego:

Zmienność aktywności ekonomicznej jako cecha procesu gospodarowania. Istota i rodzaje cykli koniunkturalnych. Charakterystyka średniookresowego cyklu koniunkturalnego. Klasyczny a współczesny cykl koniunkturalny. Kryzys jako faza cyklu koniunkturalnego. Teorie cyklu koniunkturalnego (formalne, neoklasyczne, keynesowskie, szoki gospodarcze). Kryzysy w historii gospodarczej świata. Istota kryzysu, spowodowanego pandemią koronawirusa. Zmiany w sferze realnej i regulacyjnej gospodarki w czasie kryzysu. Krótkookresowe problemy funkcjonowania gospodarki w warunkach pandemii. Długookresowe konsekwencje kryzysu pandemicznego. Miejsce i rola państwa w funkcjonowaniu i rozwoju gospodarki, dotkniętej kryzysem spowodowanym przez koronawirusa.

Część druga

Problematyka ogólna Olimpiady

1. Podstawy mikro i makroekonomii
2. Polityka gospodarcza
3. Zarządzanie
4. Przedsiębiorstwo i jego funkcjonowanie w gospodarce rynkowej
5. Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa
6. Statystyka
7. Rachunkowość
8. Elementy prawa
9. Informatyka
10. Marketing
11. Język obcy zawodowy

1. Podstawy mikro i makroekonomii.

Dobra i usługi. Podstawowe podmioty w gospodarce rynkowej. Pojęcie i rodzaje rynku. Prawo popytu i podaży. Równowaga rynkowa. Elastyczność popytu i podaży. Zachowania konsumenta i producenta na rynku. Makroekonomiczny pomiar gospodarki. Wzrost i rozwój gospodarczy. Cykliczny rozwój gospodarki. Inflacja. Bezrobocie. Budżet i polityka fiskalna. Pieniądz, banki i polityka monetarna. Międzynarodowa wymiana i integracja gospodarcza.

2. Polityka gospodarcza

Podstawowe pojęcia polityki gospodarczej. Cele, uwarunkowania, dziedziny i kierunki polityki gospodarczej. Instrumenty polityki gospodarczej.

3. Zarządzanie

Pojęcie, cele, funkcje zarządzania. Strategie i koncepcje zarządzania. Instrumenty zarządzania.

4. Przedsiębiorstwo i jego funkcjonowanie w gospodarce rynkowej

Klasyfikacja i cechy przedsiębiorstw. Formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstw. Struktura organizacyjna przedsiębiorstw. Produkcja dóbr i świadczenie usług jako przedmiot działalności przedsiębiorstw. Zaopatrzenie i gospodarka materiałowo-towarowa. Sprzedaż w przedsiębiorstwie. Zatrudnienie i płace. Majątek przedsiębiorstwa i źródła jego finansowania. System finansowy przedsiębiorstwa – kapitały, przychody i koszty, podatki i wynik finansowy. Przedsiębiorstwo a system ubezpieczeniowy. Przedsiębiorstwo a system bankowy. Rozliczenia w obrocie krajowym i międzynarodowym. Planowanie działalności gospodarczej. Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem. Działalność gospodarcza a przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwo a przedsiębiorca.

5. Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa

Pojęcie, rodzaje i zadania analizy ekonomicznej. Metody analizy ekonomicznej. Analiza techniczno-ekonomiczna przedsiębiorstwa – analiza efektów rzeczowych i czynników produkcji. Analiza finansowa przedsiębiorstwa – analiza przychodów, kosztów i wyniku finansowego. Analiza prognozy rentowności. Dźwignia finansowa. Analiza pozioma i pionowa bilansu. Analiza wskaźnikowa.

6. Statystyka

Analiza statystyczna: analiza natężenia, analiza struktury, analiza tendencji centralnej, analiza rozproszenia, analiza dynamiki, analiza współzależności. Wykorzystanie analizy statystycznej do oceny, wyciągania wniosków i podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.

7. Rachunkowość

Istota i funkcje rachunkowości. Procesy obserwacji, pomiaru i rejestracji na kontach operacji gospodarczych. Funkcjonowanie kont bilansowych, niebilansowych i analitycznych. Ewidencja środków pieniężnych, rozrachunków, obrotu materiałowego i towarowego, aktywów trwałych, funduszy przedsiębiorstwa, wyniku finansowego. Organizacja rachunkowości i sprawozdawczości finansowej. Rola rachunkowości w procesie zarządzania. Mierniki oceny działalności przedsiębiorstwa. Klasyfikacja, ewidencja, rozliczenie i kalkulacja kosztów. Analiza zależności: produkcja - koszt – zysk. Decyzje cenowe. Budżety jako instrument zarządzania. Controlling.

8. Elementy prawa

Elementy prawa cywilnego (rzeczowe, zobowiązaniowe), gospodarczego, pracy, administracyjnego, finansowego.

9. Informatyka

Znajomość obsługi edytora tekstów „MS Word” i jego wykorzystanie w prowadzeniu przedsiębiorstwa, znajomość obsługi arkusza kalkulacyjnego „MS Excel” i jego wykorzystanie w prowadzeniu przedsiębiorstwa, znajomość obsługi bazy danych „MS Access” i jej wykorzystanie w prowadzeniu przedsiębiorstwa, znajomość prezentacji multimedialnej: „MS PowerPoint” i jej wykorzystanie w prowadzeniu przedsiębiorstwa.

10. Marketing

Istota i podstawy marketingu. Mikro i makrootoczenie przedsiębiorstwa. Badania marketingowe. Produkt jako instrument marketingu mix. Miejsce i rola cen w marketingu mix. Dystrybucja jako obszar w marketingu mix. Znaczenie promocji w marketingu mix. Organizacja marketingu w przedsiębiorstwie. Działania marketingowe a system prawny.

11. Język obcy zawodowy

Redagowanie pism w sprawach osobowych i handlowych. Wykorzystanie języka obcego w reklamie. Przygotowanie aplikacji do przedsięwzięć i programów międzynarodowych. Tłumaczenie tekstu ekonomicznego (z języka polskiego na obcy i odwrotnie).

Źródła

1. podręczniki szkolne
2. podręczniki akademickie:
 - a) Elementarne zagadnienia ekonomii pod red. R. Milewskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
 - b) Polityka gospodarcza pod red. B. Winiarskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
 - c) Finanse, Owsiak S., Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2015
 - d) Zarządzanie. Teoria i praktyka. red. nauk.: A. Koźmiński, W. Piotrowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
3. źródła związane z tematem wiodącym VI Olimpiady WiUH-M - artykuły i czasopisma ekonomiczne
4. akty prawne, dotyczące działalności gospodarczej w dobie koronawirusa
6. portale internetowe o tematyce ekonomicznej, np.
 - www.pte.pl/pliki/1/68/Biuletyn_3-2002v.pdf
 - www.nbportal.pl
 - www.money.pl
 - www.bankier.pl
 - www.biznes.gov.pl
 - www.parp.gov.pl/
 - www.twoja-firma.pl/slownik.html